

Rudolf Těsnohlídek

český publicista, básník a prozaik

* 7. 6. 1882 Čáslav, + 12. 1. 1928 Brno

Tragicky pociťovaná nespokojenost s vlastním osudem má u R. Těsnohlídka své kořeny již v rodinném původu: jeho otec byl ras a u Těsnohlídka se tato determinace projevila v pocitu vydědění. Již při studiích na filosofické fakultě v Praze se sblížil s anarchistickou skupinou kolem S. K. Neumanna. Na jeho popud, ale rovněž zdrcen smrtí své první ženy během svatební cesty v Norsku, Těsnohlídek odešel roku 1906 do Brna, kde se uchytil v redakci Lidových novin. V nich spolu s Edvardem Valentou a Bedřichem Golombkem tvořili pevný tým brněnských Lidovek. Nadále cestoval, zvláště po severní Evropě, ale byl i veřejně činný: podílel se na řadě dobročinných akcí a mimo jiné dal podnět ke stavění vánočních stromků republiky. V roce 1928 zvolil dobrovolnou smrt.

Těsnohlídkova literární tvorba je klasicky rozdělena do dvou značně odlišných celků. Jeden, dominující hlavně v mládí, je veden potřebou subjektivního vyjádření a formou je zde především lyrika či meditativní próza. Blízká je této části Těsnohlídkova díla impresionistická atmosféra přelomu století a její motivy ztroskotání a erotické deziluze: prózy Nénie (1902), Dva mezi ostatními (1906), básnické sbírky Den (1923) a Rozbitý stůl (posmrtně 1935).

Mnohem proslulejší je však Těsnohlídkova tvorba spjatá s jeho publicistikou, v níž - díky svému živému stylu a důvěrné znalosti prostředí - představoval špičkového fejetonistu a soudnickáře. Novinářský rodokmen nezapírají jeho románové kroniky z brněnské periferie (Poseidón, 1916 a Kolonia Kutejsík, 1922). Pro noviny vznikla i nesmrtelná lyrická pohádka Liška Bystrouška (1920), v níž je originálním způsobem použito střídání jazykových vrstev a dialektů. Kongeniálně se Těsnohlídkova příběhu lišky žijící u revírnicka a jejích milostných avantýr ujal L. Janáček, jehož opera přinesla světovou proslulost i autorovi libreta. Velmi blízko k proslulé Lišce Bystroušce má i jiné Těsnohlídkovo vyprávění o antropomorfizované přírodě Čimčírínek a chlupci (1922).

Zdroj: <http://www.libri.cz/databaze/kalendarium/>